

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piata mare Nr. 22.

GAZETA IESE ÎN FIECARE DI.

Pe ună ană 12 fior., pe şese luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.
România și străinătate:
Pe ană 36 fr., pe şese luni 18 fr., pe trei luni 9 franci.

N°. 195.

ANULU XLVII.

Mercuri 17 (29) Octombrie

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:

O serie garmondu 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Sorisorii nefrancate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrimit.

1884.

Brașovu în 16 (28) Octombrie.

Unul din amicii noștri, multă îngrijită de cauza noastră națională, care doresce să-o vădă apărătoare pretutindeni și în totu modul să posibil, nici-a adresat o scrisoare, în care dice între altele:

"Așteptam cu nerăbdare ca deputații noștri naționali din Bănat și Tera ungurăscă, căci se află în dieta ungură, să dea unu semn de viață; speram că voru presentă și ei unu răspunsu separat la mesagiul tronului. Să ne credeți că tăcerea loră e descurăgiătoare pentru noi. Prea multă prudentă... Noi vă rugăm, d-le Redactor, să credeți oportună, a ne lumină în acestu punctu prin „Gazetă”, ale cărei principie și modul de a vedea ni-lă insușimă intru tōte...“

Mărturismu, că și noi amu fostu în aceeași situație ca și scriitorul rândurilor de mai sus. Si noi amu așteptat ca deputații de partid național română, mulți puțini căci suntu, să-și ridice vocea cu ocasiunea desbaterei adresei în apărarea causei Românilor asupri și amu și datu expresiune acestei așteptări în revista noastră dela 11 Octombrie st. n.

Așteptările noștre nu s-au împlinitu până în momentul de față. Desbaterea adresei s-a terminat, fără ca vr'unul din deputații noștri naționali să-și fi rădicat glasul. N'avem nici o informație directă despre motivele, din cari memoriați deputați și-au impusă acăstă rezervă, de aceea nici nu suntemu în stare de a dă amicului nostru vr'o deslușire în acăstă privință, până când nu vomu cunoșce aceste motive.

Deocamdată însă citimă într'o corespondență din Peșta a „Luminătorului” următoarele rânduri, cari au scopul să spiiice atitudinea reservată a deputaților naționali cu ocasiunea desbaterei proiectului de adresă:

„A speră oră a gând la trântirea guvernului actual, oră la o schimbare a sistemului, nu se poate până la unu Bismarck mai are trebuință de unele, ce tocmai îi facu serviciile dorite. Se nasce deci întrebarea pentru naționali, că este oportună și folositoru causei a păși acum cu pretensiunile loră oră ba? Cred că șomerii cu bună pricepere și cu matură judecată voru răspunde negativă la acăstă întrebare și voru află de prudentă și motivată ținuta reservată a naționalilor.“

„Dér mai este și altă împrejurare devenită de considerat. Se scie că naționalii de toți suntu abia cam 18, dintre aceștia unu unicu Sérbi, și 3 Români și ceilalți suntu Sas. Aceștia numai în acelă casu potu să producă unu efect, să le-ă succede a se întelege între sine și a se constituă într'unu unicu partid național, și să păși apoi în solidaritate pentru principiul și pentru scopul comun. Timpu este, ocasiunea să se oferă ori când în decursul sesiunei dietale, nu numai la „desbaterea răspunsului de sub întrebare.“

„Fi-va eu putință a se stabili întră denisiu națătă întelegere oră ba? Este o cestiune de timp, care nu se poate rezolvă în primele săptămâni ale sesiunei dietale. Dér cumcă naționalii se caută și se incercă a-și organiza puterile, despre acăstă nu potu asigură cu positivitate.“

Déca într'adeveru numai acestea ar fi motivele, cari au îndemnatu pe naționalii noștri să nu se folosească de prima ocasiune, ce li-o oferea discusiunea proiectului de adresa, atunci amu trebuu să esclamăm și noi cu amicul nostru: prea multă prudentă!

Nu înțelegem nici decum de ce să fie dependentă acțiunea naționalilor pentru apărarea causei lor drepte de fluctuații politice mari. Cătu pentru pretensiuni, acestea există odată și suntu claru formulate prin programele partidelor naționale. Nu mai poate fi vorba dăr de a „păși cu ele,” ci numai și numai de-a-le apără. Acăstă apărare însă trebuie să fie totdeauna oportună și folositore.

CRONICA POLITICĂ.

In ședința dela 25 Octombrie a dietei ungurești ministrul de finanțe Szapary a prezentat bugetul pe anul 1885. In discursul său ministrul arată că sarea financiară a statului se îmbunătășesc mereu. Dificultul a scăzut, dice elu, la 11 milioane, 675,000 fl. Cauza scăderii dificultului o găsesce ministrul în sporirea veniturilor. Dările directe s-au suiat în cesti trei ani din urmă dela 83,800,000 la 93,700,000; dările pe consum s-au suiat dela 14,800,000 la 18,300,000; veniturile timbrelor și competențelor s-au măritu dela 21,500,000 la 23,600,000, ale tutunurilor (tabacului) dela 16,900,000 la 18,400 000, alu poștei dela 1,100,000 la 1,600,000. De asemenea veniturile vămilor dela 25,600,000, a ajunsu la 49,000,000 fl. De aici deduce optimistul ministru că decadenta materială nu eșa de mare precum se dice, și prin urmare nici de o criză generală nu poate fi vorba. In privința rentei convertite, Szapary speră că cu închirierea anului curent, totă renta de 6% se va scăde din circulație; acesta a fostu și scopul emisiunei rentei de 4% în sumă de 545 milioane, scăzându și interesele de platit cu 2.2 milioane fl. Vinderea moșilor statului încă a fostu favorabilă în 1883, aducând 10% peste prețul de estimare. Trecându ministrul la bugetul anului următor, dice că veniturile valabile s-au preliminat cu 142,000 fl. mai multă, pe cind cheltuelile pentru provinciile ocupate cu 620,000 mai puținu. Investițiunile suntu peste totu cu 3 milioane mai puținu decât în anul trecut și voru mai scăde încă. Cheltuieli nouă însă s-au adausu 800,000 fl. din care 600,000 pentru edificiul parlamentar. Pentru regularea Portilor de feru guvernului va presenta unu proiect deosebitu. Alte cereri ministrul nu va mai propune dietei. Plusul veniturilor l'a preliminat ministrul cu 8,121,000 fl., pe cind cheltuelile cu aproape 32 milioane mai multă ca în anul trecut. Luându-se acum veniturile ordinare în sumă de 313,825,000 fl., er cheltuelile ordinare cu 308,776,000 fl., veniturile ordinare au unu plus de 5,084,000. Décă însă ordinariul nu se separă de estraordinar, atunci cheltuelile totale suntu 337,993,000 fl., er veniturile totale de 326,317,000 fl., prin urmare deficitul este de 11,675,000, mai mică adeca ca în anul trecut cu 8,986,000. Adaogându-se însă 10½ milioane pentru amortisare și 10 milioane pentru vinderea bunurilor statului, adevăratul deficit trece peste 32 milioane. Dar, dice ministrul, trebuie calculate și cele 14 milioane pentru stergera datoriei și peste 23 milioane investițiuni, deci stau 32 milioane față cu 37 milioane, adeca cu 5 milioane mai multă decât acea sumă ce nu se poate acoperi din veniturile proprii. Ministrul găsește că situația sa a îmbunătășit și că nu mai e atât de critică ca în 1873 și 1878, și acăstă o datorie elu legături unei ungurești. Recunosc Szapary, că cheltuieli nu trebuie să mai voteze.

Negreșită cănd dările sporesc cu milioanele, situația pentru guvernă e favorabilă, dar nu totu așa că poporul care le plătesc. Si apoi singurul ministrul recunosc pe delătur că criză este, când declară că parlamentul nu trebuie să se lase a fl orbită de favorabile cifre ce le prezintă elu.

Ce privesce cuota, ce trebuie să-o plătesc Ungaria pentru cheltuielile comune ale monarchiei, comitele Szapary a arătat, că ea face în rubrica speselor ordinare 28,530,079 fl. și în aceea a celoru estraordinare 4,195,809 fl. cu totalu 32 725,888 fl. Cuota ce trebuie

să-o solvă Austria la budgetul comună face 71 5 milioane. Dela delegațiună va cere ministru de resbelu unu creditu de 1,200,000 fl. pentru marina de resbelu. Din acăstă sumă se voru întrebuința 700,000 pentru a aduce unele reforme, mai alesă se voru construi 64 torpilară (Torpedoboote) noui.

In ședința dietei croate dela 25 l. c. preotul Beruza din partida independentilor a voită să facă o declarare în numele partidei sale, dăr ajungându la cuvintele: »După ce majoritatea acestei diete și-a perdu totă independență și inițiativa« — președintele nu l'a mai lăsatu se vorbescă. Kamenar: vréi să ne eschizi pe Starcevici? — Președintele declară din nou între aplausele majorității, că nu va concede să se cetescă declarația independentilor. Asemenea refuză de a da cetire declarației ce au trimis o Starcevicianii eschisi.

După acăstă se începe discuția asupra propunerei lui Loncaric pentru înasprire regulației. Mazzura cere trecerea la ordinea dilei. Elu vede în propunerea lui Loncaric, ce-o publicăm mai josă dovada unei crize constituționale. Acestu proiectu face din președintele dietei unu dictator. Regulația dietei trebuie însă să aibă de scopu a oferi scutu și minorității. Pentru înțemplerile din ultimile ședințe pără vină numai președintele pentru că a refuzat partidei dreptul (adecă Starceviciilor) de a se justifica. Zivicică apără procederea președintelui dicendu, că este în contra absolutismului majorității, dăr și în contra terorismului minorității. Franck arată că causele adevărate ale scenelor sgomotose sunt a se căută atară din dietă. Răul trebbe combătut la rădăcina lui. Kamenar sprijinesc propunerea lui Mazzura. După aceea majoritatea primește propunerea lui Loncaric.

Cunoscutul deputat vlefic din Reichstagul germanu D. de Windhorst a fostu chiamăt de ducele de Cumberland la Gruunden spre așa da opinionea sa de iurisconsultu în afacerea de succesiune la tronu în Braunschweig. Elu dise cătră corespondentul qiarului Tageblatt din Berlinu, că după părerea sa dreptul ducelui de Cumberland de a moșteni tronul din Braunschweig este neindoită. Acestu dreptu nu'l poate disputa nimenea. Nicăi reprezentantul duce nu l'ar fi putut eschide de la succesiune. Ceea ce a scrisu Nordallg. Zieg. despre caracterul politicu alu afacerii nu poate altera nicăi decum caracterul ei iuridicu. In fine declară Windhorst, că partida Velsilor n'are nicăi tendință inimică imperiului germanu și că densus respinge or-ce amestecu, ce ar veni din afară. Germania dealtă-mătreala este destulă de tare spre a nu se teme de asemenei tendințe, chiar dacă ar și există.

INASPRIREA REGULAMENTULUI DIETEI CROATE.

Dieta croată a primiu în 26 Octombrie propunerea de urgență a deputatului Loncaric și a decisu unu siru de aditamente, respective modificări în regulație. Acestea suntu:

»De se nasce în dietă unu tumultu său se împede cănd chipu ore care ținere ședință dietale, atunci președintele are dreptul, de a întrerupe ședință său de a o închide și în genere a luă totu acele măsuri, cari le va află cu cale, pentru de a face cu putință, să se țină său asigureze ședință dietală. Președintele are și dreptul de a desface hărțiile ce sosescu la adresa dietei și de a împărți afacerile dietale între singuraticii membri ai dietei. Nu este iertată ca unu oratoru se fie întreruptu. Numai președintele are dreptul, de a admoni pe oratoru, se vorbescă la obiectu, dacă se depărtează dela obiectul, care să află în desbatere. Décă se inoesce o a doua admoniție în decursul unei cuvenitări și oratorul totuș nu incetează de a să abăte dela obiectul desbatării, atunci președintele poate să-i detragă cuvenitul. Décă unu membru alu dietei vatamă greu bunăcuvîntă, poate dieta la propunerea președintelui său a deputați pronunță dojana și notarea în protocolu în contra unui asemenea membru, prin simpla sculare fără nicăi o des-

baterie. In contra urđitorialui unui tumultu în dietă, din cauza căruia să întreiupe său să ridică ședința, pôte hotărî dieta a-i da o dojană său a-lău eschide interim alău dela ședințe și mai întâi dela optă până la trei-decă de ședințe, în casă de repetire dela trei-decă până la șesedecă de ședințe perdjendă totodată și dietele în timpul, căru este eschisă. Propunerea pentru de a-i da deputatului o dojană o pôte președintele său decese membrii prezenti în aceea ședință în care s'a făcută văzmare, său celu multă la începutul ședinții următoare și decide dieta asupra unei asemenea propuneră fără desbatere, numai prin sculare său ședere membrilor în cea dintâi ședință următoare, mai înainte de a trece la ordinea dîlei. Membrul eschisă alău dietei care nu se supune la unu astfel de conclusă alău dietei se va pedepsi cu 500 fl. și va fi eschisă dela ședințele dietei până nu va depune amendă în bană, deși va fi espirată timpul de eschidere. Décă a durată desbaterea asupra unui obiectă trei dile, pôte a patra di propune în orice timpuri ori-care membru sprijinită de altă decese membri închiderea desbaterii. Asupra unei asemenea propuneră decide dieta fără desbatere, numai prin sculare său ședere a membrilor dietei.

Dacă unu deputat presentă declară, că elu nu votăză, atunci votul lui nu se consideră de felu.

Ciangăii din România.

»Kolozsvári Közlöny« la 26 Octombrie se ocupă de starea Maghiarilor din Romania, dicând:

Maghiarii sunt departe de a mărturisi ori ce soliditate şovinistică cu frajii loru din tărî străine, că n'au misiunea pangermanistică, adeca nu s'au simtă a împlini cheamărea Niebelungieă, de-a ctreera cu limba loru atmosfera tuturoră timpurilor și zonelor. Nu ducemă civilișația ca Englezii cu cognac nici iubirea creștinismului cu baioneta ca Rusul și fineța cu manieră delicate ca Latinul. Eternele indatoriri umane voimă a le incorpora prin sânge ungurescă, în cuvinte ungurescă în tără noastră. Nu ne amestecăm în afacerile altora, dărnică în ale noastre nu permitemă nimări a se amesteca. Guvernul nostru a lăsată pe frajii noștri din Romania în mâna sorți cu tôte că măsurile de apărare internaționale aru fi pretinsă în altă modă a lucră.

»Kolozsvári Közlöny« descrie sora durerosă a frajilor loru din Romania, face o mulțime de imputări Maghiarilor pentru procederea nepăsătore față cu Ciangăii, și întrăbă: care statu aru trece cu vederea suferințele și miseriile la care sunt espuși frajii loru? După »Kol. Koz.« Ciangăii din Romania sunt lipsiți de măngăerea ce o dă religiunea, copii în număr cu mii crescă fără așă căstigă cunoștiințe, fiind lăsați în grija naturii. Din cei 20,000 (?) locuitorii maghiari din București, abia vr'o câteva sute cercetăză biserică. Diarul clușianu se plângă și asupra corupției consoților loru, dicând că lucrătorii maghiari nici nu esă bine din ateliere și-să consumă totă plata de pe o septembără, ér săcuențele ducă o viță prăpădită în concubinația cu căte unu bărbată betivă.

»Medicii români, nici nu mai credă (?) bolnavilor maghiari, ci îndată ii declară de simulanță. Femeile maghiare, care locuiesc în orașele locuite de Greci, se prăpădescă de odată moralicescă și fisicescă. Apoi învidia cea batjocurită ce o suferă (?) dela cei indigeni, din cauza miseriei loru! De căte-oru nu s'a putută vedea cum classa de josă a pandurilor a pusă pe flăcăii maghiari în lanțuri (?) și-i dușă la pușcările din giură, de ore ce acestia nu le a-

stempărată neșatiul de a bea alău pandurilor. Nu e în drăsnelă, nu-i speranță. Trebuie să accentuăm mai pe largă însemnatatea adresei emise din partea directorelori consiliului ardelénă reformată, care s'a lucrată pe baza unor informații unilaterale.«

SCIRILE DILEI.

Tribunalul din Pesta a cerută suspendarea dreptului de imunitate a deputatului Verhovay, redactorul lui »Fuggetlenség«, care e dată în judecată de tipograful Fanda, pentru că a sustras adresele, ce le secvestrease tipograful pentru neplătirea tipăririei diarului.

—0—

Judele de instrucții din Pesta pentru afacerile de presă are a instrui 40 de procese de presă. Istozyc s'a anunțat că apărătorul alău celor acuzați în mai multe procese de presă antisemite.

—0—

Guvernul ungurescă a opri importarea porcilor din Romania, Serbia și Bulgaria din cauza că și băntue băla de gură și de unghii.

—0—

Cetimă în »Românul«: D. D. Laurianu, directorul »României Libere« va fi propusă ca candidată la colegiul alău 2-lea de deputați din Ilfov. D. St. Mihăilescu, primă redactorul la »România Liberă«, ișă va pune candidatura de deputată în județul Muscel. D. Duiliu Zamfirescu, redactorul la »România Liberă«, ișă pune candidatura pentru deputația la Focșani.

—0—

»Răsboiul« scrie: »Banchetul centenarului lui Horia se va dă Duminecă sera, 21 Octombrie. Localul nu s'a fixată încă, dăr se va face cunoscută cu două dile înainte. Personele, care dorescă se ia parte sunt rugate a se înscrive până la 19 curentă, la d. Ciura, farmacistă, său la membrii banchetului. Taxa banchetului e de 6 lei.«

—0—

Intrunirea convocată de clubul partidei d-lui Dumitru Brătianu s'a ținută Duminecă, luându parte numerosă și alesă publică. Au vorbită d-nii D. Brătianu, M. Cogălniceanu și V. Urseanu combătându guvernul.

—0—

La 18 ale curente se voru începe, spune »Voînța Națională«, cursurile facultăței de teologie din București

—0—

In pré puține locuri a începută culesulă viilor. Aceasta întărđiere a provenită și din cauza timpului și din înprijurarea că prețurile nu suntă avantajiose. »Luptătorul« din Focșani spune că la Odobești unii au vîndută cu 2 lei vadra, alții cu 1 leu și 50, ér la Cotești s'a vîndută vadra și cu 40—60 bani. Cultivatorii sunt desolați.

—0—

Se vorbesce despre o înțelegere între Rusia și Anglia pentru construirea în comună a unei căi ferate dela Volga prin Asia centrală până la Indă. Pe Rusia se vine 205 miluri, ér pe Anglia 98. Stațiunile principale voru fi Orenburg, Tașchend, Cocand, Samarcand, Balcău, Cabul, și Peșaveră.

—0—

Astă seră va reprezentă trupa teatrală germană »Clopotele dela Corneville« operetă comică în 3 acte.

14.

trebuiță, resp. întreținută printre versurile loru dicțiuni și construcții grecescă.

Trecându la literatura prosaică, putemă afirmă de nici o sfîrșită, că limba latină a fostă influențată de cea grăcă în totă privință, pentru că, décă abstragemă dela sine, eleganță mlădișă, usurătatea și volabilitatea căstigată din limba elină, o mulțime de expresiuni și dicțiuni grecescă au fostă primite de scriitorii români și date posteritatei. Afără de acesta terminologia în opurile de știință, ne avându o limbă latină, scriitorii români numai acei termini nu i-au luată de-adreptul din limba grăcă, cari au putută si tradușă într'un mod său altul prin cuvinte latinescă, este imprumutată din opurile grecescă de știință său din limba grăcă. Să luăm p. e. numai istoria naturală a lui Pliniu și vomă vedé, că limba latină a imprumutată fără multă termini și numiri de plante din limba elină și înaintându știință, i-a desvoltată, adeca i-a înmulțită, formându insașă altii prin derivație și compoziție în modă grăcescă (*). Căteva exemple voru fi de ajunsă spre a probă cele dîse: *cantharites vinum κανθαρίτης*

(*) Chiar și în dilele noastre se înmulțesc terminii tehnici de origine grăcescă și se voru înmulții și în viitor, până când popoarele de rassă latină și Germanii voru cultivă medicina, chimia, fizica s. a., în mănia tuturor acelora, cari urescă limba grăcă și voescă a elimină din scările gimnasiale.

EREDITATEA CULTUREI LA POPORULU ROMÂN.

Acesta a fostă subiectul pre interesant și conferință de D. B. P. Hăsdău cu celu mai strălucit succesor Duminecă sera la 6 Octombrie, în sala liceului.

D-sa deosebi cultura morală de cea intelectuală și în acăstă conferință vorbi numai despre cea d-intîiu. Arăta mai întîu în ce stă cultura morală și cum ea se moșenește din părinți în fii și din generații în generații în virtutea legii de ereditate psihologică, relevată și dovedită prin știință în timpurile noastre, de naturalistul Darwin, ca o lege a naturei în tote ființele viețuitoare. Hăsdău arăta apoi, cum poporul română și erezită cultura morală de la Romană, celu mai morală și celu mai mare poporă alău lumii vechi și ilustră acăstă fapă prin interesante exemple din istoria Românilor din diverse provincii ale Daciei vechi, din Transilvania, Moldova, Muntenia, Macedonia, a căroră insuflătă și aleșă espunere störse publicului ascultătoru cele mai vii și mai căldurose aplaște.

Mă voi încerca a reproduce aici ideile d-lui Hăsdău, în scurtă, de și sciu că cuvintele mele voru fi numai o umbră palidă a acestei frumose conferințe.

Inaintarea și cultura este folosită în tote. Ce mai însemnată însă este cultura omului și anume cultura morală. Spiritul judiciosu și practică alău poporului română a vîdută și a exprimată acăstă adevără în canticile sale. O colindă, cântată în Banată (și în Transilvania), trecându în revistă importanța culturii animalelor domestiice, a pământului și altor lucruri folosite, încheie cu vorbele »nimică nu-i mai bună ca susținută bună«, punându astfel cultura morală a omului mai pre susă de tote bunurile vieții.

E ență și caracterul distinctiv alău culturii morale este tăria unită cu moderăția. Moderăția fară tăria este slabiciune; tăria fară moderăție este brutalitate.

Acăstă cultură la nici unu poporă nu s'a aflată în așa mare măsură ca la poporul română, care printre-însă a devenită regele popoarelor, dându-și cu dreptă cuvenită epitetul de majestate: majestas populi romanii Maria Sa.

Unu curiosu incidentă. Când studenții au mers în vara acestui anu, cu ocazia congresului loru, la Galați, unu profesoră i-a salutată numindu-i: Maria Sa. Nu era potrivită. Studentul este o schinție, care pote deveni lumină său incendiu. Este de datoria noastră, observă d-lu Hasdeu, să facem ca acătă schinție să lumineze totdeauna, și să nu ardă niciodată. Epitetul de majestate se cuvine poporului, care ilu merită prin cultura morală.

Poporul română, împărțită în patriciană și plebei, era de-a pururea în luptă; când în lupte sângerioase cu inimicul din afară, când în lupte politice între sine. Plebei, cari la începută avu mai numai sarcini și datorii, ajunseră prin aceste lupte a deveni egali patricianilor în drepturile politice și civile, precum erau egali loru în fața inimicului.

Intr'ună din aceste lupte, pe când Roma era amenințată de Volsci, plebeii reinoiescă cererea de a își ameliorea sărtea prin legi mai drepte, și la angajamentul consulului Valeriu apucă armele și bată pe inimicul. Când se întorseră acasă însă, veșendu-se înșelați de patriciană, cari nu-și ținură promisiunea, ca de atâta oră înainte de aceea, refusă de a intră în vîtrele loru, și cetate și armata se retrage pe muntele Sacru, ér plebeii din cetate cu familiile loru se retragă pe muntele Aventinu. Senatul era spărată; se temea ca nu plebeii înarmați se vină asupra cetății și să estermină pe acești patriciană, de către cari erau atâtă de nedreptății. Dar nu; poporul, înarmaț și victoriosu, este moderat, nu lovescă, nu ucide pe nime, nici nu se atinge de avere nimănu, și se mărginește a se retrage din o societate, care ilu nedreptăția și care nu voia să-i reguleze prin legi mai drepte poziționea și relaționile sale cu patriciană.

Marele istorică Michelet, vorbind despre acestă evenimentă, dîse că este o fabulă, o tradiție națională, inventată pentru a înfrumuseță istoria Românilor. El cauță în istoria Franciei, a Ispaniei, a Italiei, și la nici unul din aceste popore n'a găsită unu asemenea exemplu de moderăție unită cu tăria, și dîse că e cu neputință. Décă Michelet ar fi studiată istoria Românilor,

της ολογενειας vinu cantarită, vinu scumpă de prete mare; *capnion κάπνιον*, fumătă (plantă); *capsaces καψάκης* fiolă pentru oleu; *dendroides δενδροειδής* soiu de titimă; *cherñites (ae) χερνύτης* soiu de petră asemenea fildeșului s. alt. Apoi în chemă cuvîntul *chlorū* cu tote derivări și compoziții sale, precum și mai toți ceilalți termeni tehnici sunt totu atâta probe pentru cele dîse mai nante, Totu asemenea suntă de origine grăcă, dacă nu cei mai mulți, dăr de sigură forte mulți termeni tehnici din medicină, din farmaciă, din fizică, din matematică, pentru cari eu așlu de prisosu a mai aduce probe, fiindu acestă lucru cunoscută tuturor acelora, cari se ocupă cu șasele științe.

In retorică Romanii încă au imitată pe Greci în totă privință. Abstragându dela expresiunile, figurile și versiunile, apoi dela măestria de a compune o cuvernată, resp. dela arta oratorică, numirile acelora, adeca terminii tehnici sunt totu parte mare de origine grăcă, ca πολυσύνθετον grămadirea acelora conjuncționi; αὐστόνετον λαζαρά conjuncțiunilor; διμοιστέλευτον incetare asemenea; ισχώλων potrivire etc. Ba chiar numele artei însăși este grăcesc: *rhetorica ῥητορική*.

Unde amă vorbită despre Cicerone, s'a dîs pe lângă altele, că elu a intemeiată terminologia retorică, formându termini prin derivație și traducându pe alii prin mai multe cuvinte, adeca prin circumscriptie.

F O I L E T O N U .

Influență limbei grece asupra dezvoltării cuvintelor și asupra literaturii limbei latine.

(Fine).

Credându, că din espuse până aci se pote vedea destulă de chiară, cum ce influență a eserătă limba elină asupra limbei și literaturii latine, voiu a mai face la acestă locu numai unele priviri mai generale.

Dacă privim poesia său literatura poetică, trebuie să constată, că în tote soiurile de poesia Romanii au înfluențată metrele grăcescă; până și Horațiu a folosită în sale, care poesiă este curată română și s'a dezvoltată neatârnătă de influență grăcescă, hec s-a metrul grăcesc. Apoi în odele, epopele și epistolele sale Horațiu a înfluențată aproape tote sistemele metrice grăcescă. Ce s'atinge de ceilalți poeți menționați și nemenționați până aci, putemă dice, că mai toți au imitată pe Greci, că au fostă dependență de influență limbei grece, cu aceea deosebită numai, că unii au formată, după cum amă vîdută, mai multe, éră alii mai puține cuvinte nouă prin derivație, prin compoziție și prin latinisare și-au în-

și ar fi schimbată părerea, s-ar fi convinsu de veracitatea retragerii plebeilor pe muntele Sacru.

Multămătă lui Darwin, ereditatea fisiologică este recunoscută astăzi ca o lege a vieții tuturor ființelor organice. În puterea acestei legi, unu individu sau o generație transmite urmașilor săi, nu numai calitatea moștenite dela antenă, ci și calitatea câștigată prin sine însăși. În acest mod se pot ameliora sau deteriora, prin educație și întocmirea vieții, caracterele generațiunilor și popoarelor.

Poporul român a dată adeseori probe de o înaltă cultură morală, moștenită dela strămoșii săi, dela Romani. În istoria lui aflăm multe exemple asemenea, și uneori superioare retragerii plebeilor pe muntele Aventinu. Etă ceteva, late înadinsu della Romanii din diverse provincii:

D. Hașdeu începe cu Romanii din Transilvania. Pe la 1438 tărani Români, ne mai putându suferi apăsările boierilor, a magnatilor tării, se revoltă și venindu la luptă, învingându pe nobili, aceștia se vădă silici și intră în negoțări de pace. Tărani alegă pentru acestu scopu pe unul din ei, numit Mihai Românu, care să trateze cu nobili, Tratatul încheiată atunci să păstrează până astăzi în archivele ungurești din Clușiu, și este caracteristic pentru Români prin moderăția lor, superioară chiar moderății plebeilor de pe muntele Aventinu, pentru că plebeii încă nu se bătuseră cu patricianii, eră tărani români se bătuseră cu nobili, și sciau că ei suntu mai tarzi.

Punctele aceluia tractat sunt: 1. Ca să se hotărască prin lege datorile ce au de implituită tărani către proprietarii pământului, ca să scie și ei ce și cătu au de făcut. — 2. Ca în casu de judecată, tăraniul să aibă dreptul de apel de la domnul său seniorul său la judecata altor seniori vecinii, și de aci la capul statului. — 3. Nică tăraniul să nu insulte pe nobili, nici nobilul pe tărani.

Acestu tratat a fostu în urmă sfârșitul de nobili. El se uniră între sine, atacără pe tărani fără veste și iau bătutu, dar copia tratatului a rămasu ca unu însemnatu testimoniu despre caracterul moralu alu poporului român.

In Moldova, Despotu Vodă, de naționalitate și origine străină, este înconjurată lângă Hotin de 3,000 de tărani, după ce pusește contribuționea 1 galbenu pre capu. — Dacă nu plăti contribuționea, le dice principale, dușmanul este aproape și are să intre în țără. Dacă veți plăti, nu va intra. — Dacă-i așa, Măria-ta; dar să sci, că boerii cari te au sfătuitu se pui acăstă dare, te înșelă. — Tărani avură dreptate, observă Somer în biografia lui Despotu.

(Va urmă.)

Adunarea generală

În reuniunea învățătorilor români din districtul alu X, Brașovu ținută la 23, 24 și 25 Septembrie în opidul Râșnovu.

Sedinta I dela 23 Septembrie.

Duminecă pela 10 ore erau adunați într'unu numără frumosu membru reuniunie din totu patru protopresbiterale, care formeză acestu districtu alu reuniunilor din Archidiocesă, în opidul Râșnovu. Conform programei pela 11 ore era să se țină sedința comitetului centralu alu reuniuniei, dar din incidentul, că d. președinte și directoru gimnasialu Stefanu Iosifu impreună cu ceilalți memori ai reuniuniei din Brașovu, a trebuitu să se parte activă la serbarea aniversării qilei, în care s'a pusă pețra fundamentală la gimnasiul nostru din Brașovu; a fostu oficiosu impedecată de a se putea prezenta la ora anumită. Deçi sedința comitetului s'a pututu ține numai după ameqă.

Pela 4 ore ne adunarămu cu toții în biserică cea nouă din Râșnovu, — locul destinat de a'ștăi țină adunarea sedințele sale generale. Domnul președinte Stefanu Iosifu deschide sedința printr'unu discursu meiosu în carele a accentuată cu deosebire chemarea cea sublimă dar forte grea de învățătoru — revelându în li-

Pe terenul militaru și juridicu însă limba latină a fostu mai puțină influențată de cea grăecă, pentru că literatura militară și juridică la Români se desvoltase de mai dinainte și terenul aceleia nu eră așa de intinsu pe atunci. Limba juridică, stilul curialu a suferit u o schimbare, după cum s'a văzutu la locul său.

Privindu gramatica formală, pe-lângă cele arătate mai nainte, vedem, că limba latină a păstrată pentru multe adoptate de-adreptul din limba grăecă și o denumire parțială grăecescă, ca: *music-e*, *music-es*, *music-ae*, etc. Pentru unele cuvinte a păstrată numai căte unu casu, ca: *Salamis*, *acus*, numai *Salamina*, și alt. Chiar numele *gramatica* său gramatică și *syntaxis* sunt grăcesci. Sintacsa latină încă a fostu în multe privințe celei grăcesci. Astfelu a blatiul absolutu, ce corăspunde *genetivului* abso-

lui grăescu, și participiul conjunctu său construcționea participială (apositivă, atributivă) este construcțione grecescă. Apoi a blatius *comparationis*, *accusativus graecus* și alt. suntu im-

Credendu a fi satisfăcută cerințelor temei de față și cu următoarele cuvinte: *Graecia capta ferum* et artes intulit agresti Lat...).

(Hor. epist. carte II. v. 156 sg.).

Nicolau Pilția.

niamente generalu cursul desvoltării pedagogiei și alu didacticei din timpii cei mai obscuri până astăzi. Atragându mai departe președintele atenționea învățătorilor asupra principiilor pedagogice-didactice stabilită de sciță modernă — și învăță a se ocupă cu totdea-dinsul în totu locul și timpul cu perfecționarea loru ulterioară pe acestu teren, căci timpul presentu reclamă acăsta imperiosu. — Cam acestea sunt ideile desvoltate de d. președinte. Adunarea primi cuvîntul presidiului cu viu interesu.

De față, afară de membri reuniunei mai erau: Reverendismul d. Ionu Petricu, protop., d-nii Dr. Aurel Mureșianu redactorul și St. Bobanu coredactorul »Gazetei«, Andrei Bărseanu, Ionu Panu și Iacobu Mureșianu jun. profesori, precum și unu număr frumosu de locuitori români din locu.

După cetirea apelului nominalu, urmă cetirea raportului despre activitatea comitetului și a cassarului în decursul anului espirat. Pentru revisuirea acestui raportu se alege o comisiune de 5, eră pentru înscrisarea membrilor noi o comisiune de 3. Cu acăsta ședința se închide.

Sedinta a II, dela 24 Septembrie.

înainte de prânz.

In acăstă ședință după cetirea apelului nominalu și după autenticarea procesului verbalu alu ședinței premerse, conform programei d. G. Moianu, învățătoru la scările primare normale din Brașovu, a ținutu la înșarcinarea ven. consistoriu prelegerea sa teoretică și practică din scriptologiă*). Partea teoretică a prelegerii cu unele mică observări a fostu foarte interesantă și d. prelegeror a dovedit multă silință și cunoștință de lucru și a fostu ascultată de adunare cu unu viu interesu și cu o încordată atenționă; nu totu așa de bine a reușită elu în partea practică, când a vrută adeca a aplică aceea ce susținuse în teoria înaintea elevilor ce erau aduși anume spre scopul acesta. Acăstă modestă observare este pe de departe însă de a umbri cumva meritul și valorea prelegerii d-lui Moianu în întreg luată. Ea s'a făcută ca să nu rătăcimă adevărul și ca pre viitoru d-nii prelegeror designați să fie cu mai multă atenționă asupra acestui punctu.

Sedinta a III dela 24 Septembrie.

(După prânz.)

In ședință așteata s'a continuată prelegerea practică a d-lui Moianu. La înșarcinarea on. presidiu au mai prelesu învățătorii: V. Oncea, I. Zichilu și I. D. Petrașcu. Cei doi dintăi au arătată mai puțină abilitate în propunere, eră alu treilea a reușită mai bine. Totu în acăstă ședință s'a făcută și nouă alegere a oficialilor reuniuniei, din care amintimă atâtă, că cei mai mulți s'a realesu. De președinte d. St. Iosifu, vice-președinte d. G. Belismusu, directorul scările primare normale din Brașovu, căruia reuniunea noastră ii datorăză forte multă în privința zelului și stăruinței neobosite, ce a pus'o la înșințarea ei; notarul primu s'a alesu d. N. Oncea, în locul d-lui I. Aronu, care a fostu alesu cassarul în locul d-lui D. Cioflecu pensionat, eră de notarul alu II s'a alesu d. D. Iarca și d. Z. Butnaru ca bibliotecar. Totu în acăstă ședință la cererea orfanilor rămași după regretatul I. Petricu fostu directoru și învățătoru la scările primare normale din Satulungu, adunarea le-a votată odată pentru totdeauna unu ajutoru de 40 fl. din cassa reuniunii.

(Va urmă.)

ULTIME SCIRI.

Agramu, 27 Octombrie. — Desbaterea generală asupra proiectului de adresă s'a terminat și proiectul s'a primitu în generalu.

Bruxela, 27 Octombrie. — Cu formarea noului cabinetu s'a înșarcinat Bernaert, care ia presidiul și portofoliul finanelor.

Petersburg, 27 Octombrie. — Ambasadorul francesu generalul Apport a încunoscințat guvernul rusu, că guvernul francesu a hotărât să se blocheze costele insulei Formosa, din care caușă Francia a provocat corăbiele puterilor amicale, să părăsească porturile Formosei în timpu de 3 qile.

Roma, 27 Octombrie. — Alătări au fostu în provinciile infectate 90 casuri de bolă și 34 casuri mortale de colera-

DIVERSE.

Napoleonu I. între femei. — Napoleonu I nu era dușmanul femeilor, dar avea o particularitate deosebită de a umbla în societatea lo-u. Se dice, că-i plăcea să întărige pe tinerele femei, cari trăiau la curtea lui, în contra bărbaților lor. La o serbare a curții, eră de

față și d-na Regnault, o damă frumosă și îmbrăcată în aceea séră cu multă gustu. Impăratul eră rău dispusu. Elu privi severu pe d-na Regnault, ii măsură cu ochii toaleta din capu până n picioare, roșe ce le avea ea, întrăga ființă plăcută, și acăsta părea că-i măresce réua lui disposițione. Deodată se adresă cătră ea zimbindu ironicu: „Sci d-ta, d-nă Regnault că îmbătrânești grosnicu?“ D-na Regnault surprinsă tăcă unu momentu, vedeă că toț o priviu așteptându se răspundă; dar iute și reveni ea și răspunse impăratului cu unu zimbău grațiosu: „Observarea, cu care M. Vóstra mă onorează, m'ar atinge durerosu, de căsătorie care se mă nelinișteșcă.“ Toți cei de față o aplaudară, eră Napoleon se retrase supărat. Altă dată impăratul dete în edificiul primăriei unu balu pentru damele care nu așăpuseră la curte. La acăstă serbare avea, după hotărirea impăratului, să facă onorurile ducesa de Abrantes, alu cărei bărbat eră guvernatorul alu Parisului. Damele ce s'a presentă la Curte le vădă adeseori în Tuilerii, șise Napoleonu, în palatul primăriei vréu să vădă numai fețe Parisiene. Vréu să cunoști Parisul, mățelelegi domnă?“ Acestea le-a vorbită impăratul în apartamentele impărești. Una din damele ei facea hazi de modul cum vorbesc burgesele, istorisindu că femeea unui fabricant de postavu, pe care o întrebăse impăratul: „Ce face bărbatul d-tale?“ a răspunsu: „Sire elu face în postavu.“ Impăratul se întorse răpede cătră acea damă și șise fără scurtă: „Domnă, de căsătorie ar trebui să asculte fără d-tale, precum amu eu adeseori nenorocirea, ei ar avea mai mare motivu să ridă, decătă d-ta în acăstă momentu.“ Napoleon nu puté suferi, ca fără ingăduirea sa se aibă cineva unu renume independentu, căștagatul prin sine însuși. Astfelu vădu odată la unu balu alu curții pe d-na Cordon, spirituala soția a unui bancher fără bogat din Paris. Impăratul se apropia de ea și o întrebă într'unu tonu cam aspru: „D-ta ești d-na Cordon?“ „Da, Sire.“ „Ești fără bogată, nu'i așa?“ „Da, Sire — am optu copii.“ Impăratul, care cum se scie din antăia căsătoriei de atunci n'avea nicu unu copil, și mușcă buzele, căc simți ghimpele răspunsului, der în față nobilei intenționi ce avea răspunsul, numai șise nici unu cuvîntu.

BIBLIOGRAFIA.

In 15 Octombrie va ești de sub presă:

Revoluționea lui Horia

în Transilvania și Ungaria

1784—1785

scrisă de basă documentelor oficiale de *Nic. Densusianu*.

Scrierea va forma unu volumu mare peste 32 căle in 8° și va conține următoarele capitoile:

Caracterul revoluționii din 1784. — Literatura revoluționii. — Fontanile istorice ale revoluționii. — România în epoca militară. — Feudalitatea ungurășă în Transilvania. — Asupririle Românilor din munții Abrudului. — Tumultul din Câmpeni dela 1782. — Călătorile impăratului Iosifu în Transilvania, 1773 și 1783. — Călătoria lui Horia la Viena în 1783. — Conscripționea militară. — Căpitaniile revoluționii. — Conspirăționea și scopul revoluționii. — Adunarea tăraniilor la Mestecănu. — Revoluționea în comitatul Hinédorei și alu Zarandului. — Crișanu proclamă revoluționea la biserică din Curechiu. — Ocuparea Zarandului. — Revoluționea se estinde în comitatul Hinédorei. — Tărani atacă orașul Deva. — Execuțarea prizonierilor din Deva. — Ultimatul lui Horia. — Revoluționea în comitatul Albei și alu Clujului. — Câmpeni. Abrud și Roșia. — Primul căpitanu în pericul — Căpitanii Cloșca și Horia tinerul plăca asupra castelului din Galda. — Trupa tăraniilor de pe Mureșu atacă Vulperul și Vintul de Josu. — Revoluționea străbate în comitatul Clujului. — Revoluționea în comitatul Sibiului. — Revoluționea în comitatul Aradului. — Organisarea mișcării. — Baronul Brukenthal și baronul Preisz. — Guvernul transilvanu și revoluționea. — Armistițiul de la Tibru. — Misiunea lui Molnaru în Zarandu. — Episcopii Nichitică, Petrovici și Popovici. — Schultz la Câmpeni. — Insurecționea nobilimii. — Impăratul Iosifu și revoluționea. — Execuțările din Alba. — Activitatea contelui Lancovits până la prinderea căpitanilor. — Petițiile nobilimii. — Revoluționea se începe de nou. — Ordinele lui Horia Inceperea ostilităților. — Tărani resculați respingă amnistia. — Conviențunea de la Ofenbăia. — Luptele dela Remete, Bradu, Lupșa și Michaleu. — Horia disolvă trupa de la Câmpeni. — Impăratul Iosifu și cestiunea de naționalitate în Transilvania — Prinderea căpitanilor. — Interrogatoriul lui Horia, Cloșca și Crișanu. — Sentințele și execuțarea. — Horia ca „rege“ și „impăratu“. — Festivitatea din Slatna. — Alte condamnări. — Împăratul desființeză servitutea personală. — Expatriarea mai multor tărani. — Împăratul Iosifu suprimă abuzurile din muntii Abrudului. — Revoluționea lui Horia la 1790—91. — Concluziune.

Prețul unui exemplar: pentru România 10 fr. și pentru Austro-Ungaria 4 fl.

Editoru: Iacobu Mureșianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Mureșianu.

*) Terminu, pe care prelegetoriul să place a-lu înlocu cu scrierii-cetății (?).

Cursul ū la bursa de Viena

din 27 Octombrie st. n. 1884.

Rentă de aur ū ungare 6%	123.15	Bonur ū croato-slavone	100.—
Rentă de aur ū 4%	93.35	Despăgubire p. dijma de vin ū ung.	98.25
Rentă de hărtă 5%	88.80	Imprumutul căilor ferate ung.	115.20
Imprumutul căilor ferate ungare	143.—	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	116.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ū ung. (1-ma emisiune)	97.60	Renta de hărtă austriacă 81.—	82.15
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ū ung. (2-a emisiune)	119.30	Renta de arg. austriacă	103.45
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ū ung. (3-a emisiune)	104.50	Losurile din 1860	135.
Bonuri rurale ungare	100.75	Actiunile băncii austro-ungare	862.—
Bonuri cu cl. de sortare 99.75		Act. băncii de credit ū ung.	288.25
Bonuri rurale Banat-Ti- miș	100.	Act. băncii de credit ū austriacă	287.90
Bonuri cu cl. de sortare 99.—		Argintul Galben	5.78
Bonuri rurale transilvane 99.75		Napoleon-d'orl	9.70/2

CEA MAI NOUA

Carte de bucate

cu **4165** de recepte **610** pagine; numai cu prețul de **fl.—80 cr**; cu X chipuri.

Cu trimitere pe poștă numai **fl.—90 cr**.

Se poate procură dela librăria editore **H.**

Zeidner in Brașov precum și dela tóte celealte librării.

1—10

Mersul ū trenurilor

pe linia **Predealu-Budapesta** și pe linia **Teiușu-Aradu-Budapesta** a călei ferate orientale de stat ū reg. ung.

Predealu-Budapesta					Budapesta—Predealu				Teiușu-Aradu-Budapesta				Budapesta-Aradu-Teiușu		
	Tren ū accelerat	Tren ū de persoane	Tren ū omnibus	Tren ū de persoane	Tren ū de persoane	Tren ū omnibus	Tren ū accelerat	Tren ū omnibus	Tren ū de persoane	Tren ū omnibus	Tren ū de persoane	Tren ū omnibus	Tren ū de persoane	Tren ū omnibus	
București	7.15	—	—	—	Viena	8.25	8.35	3.30	8.00	Teiușu	2.39	9.50	8.20	8.25	8.35
Predealu	1.09	—	—	—	Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47	Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10	8.00	6.55
Timișu	1.33	—	—	—	Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36	Vîntoul ū de jos ū	4.04	11.09	—	11.14	12.28
Brașov	2.06	—	—	—	P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09	Sibotu	4.35	11.43	—	3.35	5.30
Feldiöra	2.44	7.09	6.28	—	Oradea mare	4.11	5.13	3.20	—	Orășia	5.02	12.13	—	4.00	6.20
Apatia	3.03	7.41	7.07	—	Várad-Velencze	4.29	9.45	—	—	Simeria (Piski)	5.44	1.22	Glogovațu	4.16	6.39
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	—	Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	—	Deva	6.05	1.48	Gyorok	4.47	7.19
Homorodu	3.51	8.53	8.51	—	Mező-Telegd	5.02	10.28	3.56	—	Branicea	6.34	2.21	Paulișu	5.02	7.39
Hașfaleu	4.51	10.18	10.52	—	Rév	5.46	11.41	4.31	—	Iulia	7.01	2.54	Radna-Lipova	5.25	8.11
Sighișoara	5.11	10.55	11.56	—	Bratca	6.09	12.15	—	—	Gurasada	7.15	3.09	Conopu	5.57	8.49
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	—	Bucia	6.28	12.48	—	—	Zam	7.49	3.48	Berzova	6.18	9.18
Mediașu	6.00	12.11	1.23	—	Ciucia	6.52	1.48	5.28	—	Soborșin	8.32	4.37	Soborșin	7.11	10.27
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	—	Huiedin	7.32	3.21	6.01	—	Berzova	9.19	5.30	Zam	7.48	11.18
Micăsasa	—	12.54	2.27	—	Stana	7.51	3.54	—	—	Gurasada	9.40	5.58	Gurasada	8.22	11.57
Blașiu	7.02	1.29	3.06	—	Aghiriuș	8.12	4.34	—	—	Radna-Lipova	10.16	6.58	Ilia	8.40	12.27
Crăciunelu	—	1.45	3.22	—	Ghimbăru	8.24	4.52	—	—	Paulișu	10.32	6.56	Branicea	9.02	12.57
Teiușu	7.38	2.26	4.15	—	Nedeșu	8.38	5.11	—	—	Gyork	10.48	7.15	Ilia	9.32	14.45
Aiudu	7.55	2.48	4.44	—	Clușiu	8.57	5.40	7.08	—	Glogovațu	11.17	7.48	Simeria (Piski)	10.12	2.58
Vîntoul ū de susu	—	3.12	5.10	—	Apahida	9.23	6.00	7.18	—	Aradu	12.32	8.05	Orașia	10.47	3.46
Uióra	—	3.19	5.19	—	Ghirișu	11.15	8.14	8.29	—	Szolnok	12.00	8.45	Sibotu	11.14	4.20
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	—	Cucerdea	12.04	9.49	8.53	—	Budapesta	7.44	6.40	Vîntoul ū de jos ū	11.46	5.06
Ghirișu	8.48	4.10	6.38	—	Uióra	12.12	9.58	—	—	Viena	6.20	—	Alba-Iulia	12.21	6.15
Apașida	—	5.39	8.51	—	Vîntoul ū de susu	12.19	10.07	—	—	Teiușu	12.53	7.00	Teiușu	12.53	7.00
Clușiu	(10.08	5.59	9.18	—	Aiudu	12.45	10.42	9.17	—	Aradu-Timișoara	—	—	Simeria (Piski) Petroșeni	—	—
Nedeșu	—	6.54	8.34	—	Teiușu	1.15	11.32	9.40	—		Tren ū omnibus	Tren ū de persoane	Tren ū omnibus	Tren ū de persoane	Tren ū omnibus
Ghimbăru	—	7.10	8.59	—	Crăciunelu	1.44	12.03	—	—						
Aghiriuș	—	7.25	9.35	—	Blașiu	2.00	12.24	10.12	—	Aradu	6.00	12.30	Simeria	3.08	—
Stana	—	7.49	10.16	—	Micăsasa	2.34	12.43	—	—	Aradul nou	6.26	12.54	Streiu	3.45	—
Huiedinu	11.33	8.11	11.04	—	Copșa mică	2.52	1.22	10.45	—	Nemeth-Ság	6.51	1.19	Hățegu	4.33	—
Ciucia	12.06	8.52	12.17	—	Mediașu	3.27	2.24	11.07	—	Vinga	7.28	1.50	Pui	5.19	—
Bucia	—	9.11	12.47	—	Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	—	Orczifalva	7.49	2.12	Crivadia	6.05	—
Bratca	—	9.29	1.21	—	Sigisoara	4.50	4.17	12.15	—	Merczifalva	8.09	2.30	Banița	6.43	—
Rév	12.51	9.52	2.05	—	Hașfaleu	5.08	4.51	12.30	—	Timișoara	8.58	3.15	Petroșeni	7.00	—
Mező-Telegd	1.21	10.27	3.08	—	Homorod	6.47	7.07	1.32	—	Aradu	3.10	8.00	Timișoara	12.37	—
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	—	Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	—	Aradu-Timișoara	12.25	5.00	Petroșeni	8.56	—
Vârad-Velincé	—	10.56	3.55	—	Apatia	8.09	8.46	2.24	—	Banița	1.16	5.56	Banița	9.32	—
Oradia-mare	1.49	11.04	4.06	—	Feldiöra	8.41	9.20	2.44	—	Crivadia	—	—	Crivadia	10.09	—
P. Ladány</															